

stk. 4 og § 14, således som de er fortolket i teori og praksis. Ved formuleringen er det udtrykkeligt lovfæstet, at borgmesteren, når han ikke er medlem af udvalget, kan deltage i møderne med tallet, men ikke med stemmeret. Denne adgang gælder også socialudvalgets møder.

Når borgmesterens beføjelser i forhold til udvalgene foreslås samlet, præciseret og udtrykt direkte i lovtæksten, sker det ud fra ønsket om en styrkelse af koordinationen i kommunen. Det må understreges, at borgmesteren tillægges de i bestemmelsen indeholdte kompetencer for at kunne varetage sit ansvar over for kommunalbestyrelsen for en samordning af hele den kommunale virksomhed. Bestemmelsen skal med andre ord medvirke til at sikre et af styrelseslovgivningens grundprincipper, enhedsforvaltningen, i den udvikling mod større selvstændighed for de stående udvalg, som stigningen i sagsantallet, blandt andet som følge af udlægningen af de mange nye opgaver til kommunerne, har medført.

Bestemmelsen viser således borgmesteren i hans egenskab af repræsentant for kommunalbestyrelsen, den samlede kommunale virksomheds overordnede og styrende organ, herunder det organ, som inden for styrelseslovgivningens rammer må løse eventuelle kompetenceafgrænsningsproblemer mellem de øvrige kommunalpolitiske organer. Denne optræden af borgmesteren på kommunalbestyrelsens vegne er af afgørende betydning for dennes muligheder for en effektiv styring af kommunen, fordi borgmesteren gennem sine øvrige beføjelser og rettigheder, navnlig den daglige ledelse af administrationen og sin fuldtids aflønning, har langt bedre mulighed for at overskue den samlede virksomhed end kommunalbestyrelsens øvrige medlemmer.

Den beføjelse, som i stk. 3 tillægges borgmesteren, er en ret til at »standse behandlingen« af en sag, d. v. s. til at gribe ind på et hvilket som helst tidspunkt fra sagens opståen til den eventuelle beslutnings udførelse. Det har i teorien været antaget, at der efter gældende ret består en standsningsret. Den foreslåede ret omfatter enhver »under et udvalgs myndighedsområde hørende sag«, uanset om den skal videre til kommunalbestyrelsen, skal afgøres i udvalget, kan afgøres af udvalgsformanden, jfr. § 22, eller efter delegation kan afgøres af administrationen. Da præcise procedureregler i sådanne bestemmelser vil være af stor vigtighed, kræves det, at borgmesteren udøver sin standsningsret skriftligt. Skriftlighedskravet vil være opfyldt, såfremt borgmesteren, når hans ind-

greb sker i et udvalgmøde, lader dette indføre i udvalgets beslutningsprotokol.

Når standsningsretten er udøvet, påhviler det udvalget at forelægge sagen for kommunalbestyrelsen. Sådanne sager skal altså, uanset på hvilket stadi i behandlingen de standses, passere vedkommende udvalg. Er det en sag, som vedrører økonomiudvalgets sagsområde, skal den tillige passere dette. Udvalget må – ligesom borgmesteren – have rimelig tid til at udtale sig om sagen, forinden den behandles i kommunalbestyrelsen.

Det bemærkes, at sager, som borgmesteren pålægger udvalget at indbringe for kommunalbestyrelsen, i lighed med hvad der antages at gælde for standsningsretten for udvalgsmedlemmer i henhold til gældende lovs § 23, må kunne trækkes tilbage af udvalget. Der er ikke grund til at ulejlig kommunalbestyrelsen med sager, udvalget under disse omstændigheder ikke ønsker fremmet, men på den anden side er der naturligvis adgang for alle medlemmer til at rejse sagen i kommunalbestyrelsen.

Kommunalbestyrelsen kan vælge at realitetsbehandle sagen eller hjemvise den til fornyet behandling i udvalget – eventuelt efter nærmere angivne retningslinier. Borgmesteren har således intet krav på, at kommunalbestyrelsen realitetsbehandler sagen.

Til nr. 13

Til stk. 1: Mens vederlag til borgmestrene efter den gældende ordning er obligatorisk for kommunerne, har det hidtil været en frivillig sag for den enkelte kommunalbestyrelse, om den vil etablere efterløn- og/eller pensionsordning gennem optagelse af bestemmelser herom i styrelsesvedtægten.

Navnlig i betragtning af udviklingen siden styrelseslovens ikrafttræden er det næppe rimeligt, at alene fastsættelsen af et vederlag til borgmesteren er obligatorisk, medens det omvendt er overladt til den enkelte kommunalbestyrelses afgørelse, om den ønsker at indføre efterløn og/eller pensionsordninger, jfr. betænkningen om kommunale styrelsesformer og kommunalpolitikernes arbejdsvilkår (nr. 894/1980), kap. VI, afsnit 3.1.3.2. Efter den foreslåede bestemmelse gøres også efterløn- og pensionsordninger derfor obligatoriske. Herved bortskaffes en tilsyneladende vilkårlig forskel i borgmesterembedets samlede vederlæggelse i kommuner med og kommuner uden efterløn- og pensionsordning. Samtidig opnås en administrativ forenkling.

Da der imidlertid fortsat gør sig store forskelle gældende med hensyn til borgmesterhvervets byrde